

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

(ВЛАСНИК МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ДЕЛА)

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одобрено је решење Државног Савета од 26. априла ове год. Бр. 978. које гласи:

„Одобрава се Министру Унутрашњих Дела, да на оправку патоса у болничкој згради у Прокупљу по прегледаном и одобреном предрачуну у обављеној лицитацији може утрошити 2599 две хиљаде пет стотина деведесет и девет динара, а издатак ставити на терет Ванредних Расхода а санитетског буџета за 1913. годину на оправке и доправке болница и других санитетских грађевина“.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 14. маја 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одобрено је решење Народне Скупштине, сазване у први редован сазив за 1. октобар 1912. године, на XXIX редовном састанку 13. маја 1913. године, које гласи:

„да се село Мајур, одвоји од досадашње општине шабачке и образује нову општину под називом општина мајурска“.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. маја 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одобрено је решење Народне Скупштине, сазване у први редован сазив за 1. октобар 1912. године, на XXIX редовном састанку 13. маја 1913. године, које гласи:

„да се село Чукуровац одвоји од досадашње општине љуптенске у срезу моравском округа нишког и споји са општином врђеновачком у истом срезу и округу.“

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. маја 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одобрено је решење Народне Скупштине, сазване у први редован сазив за 1. октобар 1912. године, на XXIX редовном састанку 13. маја 1913. године, које гласи:

„да се село Шљивовац, одвоји од досадашње општине крављодолске у срезу и округу пожаревачком и споји са општином пољаначком у истом срезу и округу“.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. маја 1913. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одобрено је решење Народне Скупштине, сазване у први редован сазив за 1. октобар 1912. године, на XXIX

састанку 13. маја 1913. године, које гласи:

„да се села: Равна Бања, Стара Бања и Маровце у срезу јабланичком округа врањског, одвоје од досадашње општине бањске и образују нову општину под називом општина „равно - бањска“ у истом срезу и округу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. маја 1913. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ЗАДРУЖНО НАСЛЕДНО ПРАВО

ПО

ГРАЂАНСКОМ ЗАКониКУ Краљевине Србије

(НАСТАВАК)

Како је обезбеђен удовички ужитак против задужења и отуђења задружнога имања? Јер, ако удова не би имала, у том погледу, никаквих гаранција, задруга би могла то њено право ужитка уништити отуђујући цело задружно имање односно задужујући се до инсолвенције.

Ми знамо да, за обезбеду свога ужитка, удовица има ту привилегију да се њен ужитак не мора, изузетно од §. 342. Грађ. Зак., увести у баштинске књиге (Решење од 17. Априла 1858. год., зб. XI, стр. 65., код §-а 414. Грађ. Зак.). Ту исту привилегију има и удова у задрузи, што значи да она нема да се боји од оних горе наглашених евентуалности. Ако је задружно имање, као презадужено, пописано, односно онога дела тога имања на коме постоји удовички ужитак може се, јавном продајом, отуђити само *ius abutendi*. Исто ће тако бити и онда ако би задруга сва добра (у колико се томе не би противио §. 471. Грађ. Суд. Пост.)

отуђила: на онај део на коме удовица има свој ужитак суд не може издати талију друкчије него под теретом те личне службености.¹⁾

Питање се поставља, тако исто, и о обезбеди издржања девојака у задрузи. Наш Грађански Законик непотпун је код овога питања, и када је реч о девојкама у инкосној кући. Пошто по принципу приоритета мушких над женским, постављеном у §-у 396. Грађ. Зак., женска деца не наслеђују већ мушка, ако би их било, то се је законодавац, и код инкосне куће, морао постарати на неки начин и за женску децу, и то он чини у §. 397. Грађ. Зак. који, као што знамо, гласи: »А женској деци у овом случају припада уживање, издржање, снабдевање и пристојно удомљење по постојећем обичају.« §. 397. Грађ. Зак. разликује се од §. 529., који му одговара, у томе што он садржи и реч »уживање«, из чега би се могло извести да девојке, код инкосне куће, имају службеност ужитка која се може обезбедити уписом у баштинско књиге (§. 342. Грађ. Зак.), док те речи нема у §. 529. Грађ. Зак. који говори само о издржању (»...садржавати...«), а издржање је тражбено право које остаје необезбеђено, осим већ ако би се узело да је за ту тражбину девојка везана законска и пређућна хипотека, као што је случај са женским миразним потраживањима у погледу мужевљевих хирограферних поверилаца (§. 776. Грађ. Зак.). Али, у овом последњем случају имамо законски пропис који такву хипотеку установљава, што нам, међутим, оскудева за издржање девојака у задрузи, а без законскога текста ни један поверилац нема права на

законску хипотеку.¹⁾ Наравно да, ако је девојка добила за своје издржање извршну судску пресуду или се је са задругом, онако како то нормирају §§. 145. и 146. Грађ. Суд. Поступка, поравнала, она се може тада обезбедити, на задружном имању, судском интабулацијом (Интаб. Уредба, тач. VIII., став последњи).

Живојин М. Перић.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИСТУПИМА

од

Д-Р ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

3. Кад би се људи ма из каквог узрока где стицали, и ту тако узрујали, да би се јавни мир и поредак нарушити могао, они који не послушају, кад им власт или њен служитељ закаже да се разиђу. Но ако би се који од њих упустио са полицајним чиновником, кметом или служитељем правителственим или општинским у непристојну препирку, псовку или грдњу, тај ће се казнити по § 327^а.

а) 1^о Радња се састоји дакле у *неудавању на позив власти из голмиле људи, који су се ма из каквог узрока где стекли и ту тако узрујали, да би се јавни мир и поредак могао нарушити.*

(1) Колико људи треба да је се скупило, фактичко је питање. Но из самог начина изражавања у закону (»људи«) излази, да није довољно само два човека, већ треба да их је више и то толико, да би се њиховом узрујаношћу могао нарушити јавни мир и поредак. Према томе не може се рећи, да је увек довољно, да им пет људи скупљених¹⁾.

(2) Без значаја је, због чега су се људи скупили, а спадао би овде наравно и случај, кад су се *случајно* стекли, па се узрујали²⁾.

(3) Скупљени људи треба да су се тако узрујали, да се јавни мир и поредак *може* нарушити, т.ј. није потребно, да је заиста нарушен.

(4) Под влашћу се има разумети како полицијска тако и општинска, што се у осталом види и из 2. става. Скупљени људи треба да су позвани да се удаље било од органа власти било од њених служитеља.

2^о Да би радња била *противправна*, позив за удаљавање треба да је учињен од *надлежне* власти.

б) *Кривац*. — В. 1 б.

в) У ст. 2 прописано је, да ће се применити § 327 к. з., ако би се који од скупљених људи, позваних од органа власти да се удаље, упустио с њима *у непристојну препирку, псовку и грдњу*³⁾.

¹⁾ Contra Г. Никетић, у својој расправи: *Девојка у задрузи* (Архив, св. од 25. Јануара 1913. год., стр. 315.).

²⁾ В. Живановић, Посебни Део III § 84 I 2.

³⁾ Тако *Ценић* 866.

Овај став може се применити само у случају препирке с органом власти, и то *преширке*, која се не појављује као противстајање из § 93 к. з. У случају псовке и грдње има се применити § 104 к. з., јер тада постоји увреда јавног службеника у вршењу његове званичне дужности¹⁾.

Необјашњиво је, што се прописује, да се има применити § 327 к. з., јер овај случај нема никакве везе с иступима из наведеног §-а²⁾.

II. *Истуи из § 361 к. з. — »Они, вели се у овом §, који по механама, кафанама или другим јавним местима карте или друге коцкарске игре играју на новце или другу какву добит, да се казне затвором од једног до десет дана, а новац при игри иложени узеше се на ползу дотичне касе (§ 313)«.*

1. Овде је дакле реч о *истуином* *упражњавању* *хазардних игара* (*коцкању*). В. о овом кривичном делу *Живановић* Посебни Део II § 63 и *Полиц. Гласник* 1911 год.

Истуино *упражњавање* *хазардних игара* разликује се од преступног тиме (в. Посебни Део II § 63 II 2):

а) Што овде није потребно, да се игра на *велике новце* или у виду *заната*.

б) Што је овде потребно, да се игра на *јавним местима*, као што су *кафана*.

в) Што предмет игре не мора бити *новац*, већ може и *свака друга ствар од имовинске вредности* (»на новце или другу какву добит«).

2. *Кривац*. — В. Посебни Део II § 63 IV и *Полиц. Гласник* 1913 (IV). Пошто је ово кривично дело и преступ, умишљај је потребан. Он се састоји у свести, да се *упражњава* *хазардна игра* на новце или другу какву добит на јавном месту.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ПРАВЕДНА КАЗНА

од

Е. Williams Hornunga

(НАСТАВАК)

Чули смо потмуло шкрипање браве; неколико тренутака доцније врата се отворише. То је био полицајац. Мало је требало, па да га овај што је стојао пред вратима ухвати, мислећи да је лопов. Учини нам руком знак да пођемо за њим и одведе нас до једне затворене собе која се налазила у близини кухиње, и ту нам нареди да развалимо врата и да уђемо, пошто по његовом мишљењу, лопов не

¹⁾ Уп. *Ценић* 867 за грдњу и псовку. О случају препирке не говори ништа.

²⁾ Тако *Ценић* 867.

може бити на другом месту. Не нађосмо никога и мени лакну. Соба је била потпуно празна а прозори добро затворени. Затим смо сва четворица тумарали по подруму, али не нађосмо лопова, тако да сам почео да верујем да се он у опште у овој кући не налази.

Стога, када позорници се упутише на таван, ја се решим да останем доле. Уђем у ону собу, чија смо врата узалуд били развалили. Мислио сам да лопов ма где био, тамо сигурно неће бити. Представите како сам се изненадио, кад осетих да се нешто креће под мојим ногама. Страх ме привеза за место, неспособан да зовем и да мислим. Поглед ми се прикова за једно место, где сам при свеће, коју је један позорник оставио приметим да се даска собног пода креће. Најзад се под подиже, и помоли се глава — глава мога старог друга Диде.

По Богу брате, прошапта он, помози ми да изађем.

Диде! оте ми се из груди и неспособан, да даље говорим, понављао сам Диде!

Па да, рече он са нестрпљењем. Сети се нашег старог пријатељства и кажи ми где су они? Да ли су отишли?

— Они су горе. До ђавола каква се тајна ту крије? упитах га узбуђен.

Заблуда, глуп неспоразум. Чим сам те оставио почели су да ме јуре, најзад улетим у ову кућу а позорник није смео сам да уђе. На паркету нађем једну даску отковану подигнем је, и спустим се унутра, то ме је спасло.

— Мислиш? Ја нисам сигуран, рекох, прислушкујући на вратима. Зашто те јуре?

— Помисли, за то што сам похарао банку, у време када сам био на ручку. Јеси ли икад чуо већу глупост?

— Ако си невин, зашто те хватају као кривца, што се кријеш? Ево их силазе. Остани где си. Немаш времена да изађеш и умакнеш.

При светлости свеће његово бледо лице пуно прашине и нечистоће изгледало је страшно.

— Ти ћеш ми помоћи? прошапта он уплашен, сети се нашег школовања.

Сада он је апеловао на моје осећања које сам му открио.

— Пет, дадо му знак је са врата. Пусти ме да слушам.

— Па где су сада?

— Траже по горњем ходнику.. Силазе! Остани на исто место, доћи ћу опет да те видим.

Он се сакри без речи, а ја изађем у предсобље на сусрет.

У том моменту по небу се просуше први зраци сунца. На влажном јутарњем ваздуху у спаваћем оделу, дрхтао сам од зиме. Пошто ми се полицајци захвалили на указаној помоћи, одох кући где се пресвучем и после једног часа вратим се.

На улици није било никог од полиције, и ја помоћу једног отвореног прозора уђем у кућу, и нико ме не спази. Нађем се лице у лице са Дидом, који је држао у руци револвер.

Тргох се, нисам могао знати шта спрема. Он га одмах стави опет у џеп и насмеја се кад је видео како сам се уплашио.

— Не бој се „Скарабе“. То није за тебе. Али ти си ми обећао да помогнеш?

— Не! обећао сам ти да ћу те опет видети. Да ти помогнем пристајем сам под извесним условима.

— Хоћеш ли да делимо. Пристајем.

— Где је новац? Хоћу све.

— Ти си сувише похлепан, Скарабе!

— До ђавола, узвикнух мислиш ли ти да је мени до тога да се компромитујем чекајући да ме овде ухвате. Реши се брзо иначе ћу те оставити твојој судбини. Чуо си. Хоћу свих деветнајест хиљада ливара, вратићу их банци. Кад то будеш учинио, ја ћу све што будем могао за тебе урадити.

Његове црне очи сипале су ватру

— Врло добро, рече он, Али ја немам новца овде, ја сам га сакрио. Добро, где?

— Не смем. Не могу ни да ти објасним. Примаам твоје услове. Донеси ми довече одело и ја ти дајем реч да ћеш имати сав новац да однесеш у банку. Наговори старог Ланзона да се самном види, рећи ћу му да је била само шала, глупа опклада, и све што ти хоћеш. Он ће ми опростити. Има разлога за то.. Нисам узалуд губио време, док си отишао.

Затим додаде, пружајући ми ни-

смо, адресовано на мене, писано оловком.

— Ево ти, читај чим будеш отишао одавде. Можда ћеш имати боље мишљење о мени. И молим те да не заборавиш два писма дати адресова на означени начин у твојем писму.

Обећах.

Два сата доцније, прочитао сам писмо.

Садржина и тон тога писма толико су ме раздражили, да сматрам да је непотребно да их овде у целини износим. Једино што је заслужило пажњу, то је, што је било кратко. Писао је да је у животу имао неодређено гледиште нарочито према женама. Тако у Финлангу има две женске с којима желео би да се опрости. Писма за њих је приложио, али није ставио адресу из жеље да се њина имена не знају. Молио ме је да писмо у троугластом коверту оставим под врбом иза павиљона тенис-клуба на средокрећу између улаза за даме и господу. Пошто ћу вероватно ићи по подне у клуб (а збиља мислио сам да идем); даље препоручио ми је да будем врло обазрив кад писмо остављам, да ме нико не види, а са своје стране биће ми веома благодаран. Исто тако биће ми благодаран ако друго писмо оставим у јеванђељу на амвону једне цркве коју он значи.

Моја се радозналост пробуди.

Идеја је била одлична, слати на тај начин писма без адресе.

Погледах на сат. Још мало на подне. Упутих се према цркви. Лако сам нашао место.

Оскрнавио сам свето јеванђеље и у њему оставим писмо, и изађем са кораком достојном нечасног човека као што сам ја био.

Кад сам улазио црква је била празна. Међутим при изласку у трему сретнем једног човека. Био је огромна раста са седом брадом.

У прелазу, осетих да је његов поглед управно на мене. Једин тренутак доцније окренух се да видим да није узео писмо од Диде. Било је касно. Угледах како се крије држећи у руци мало писмо. Причекам га у трему. Изгледало ми је да што се више приближава све је већи.

— Опростите, господине рекох, ви сте узели једну ствар која није вама била намењена.

— Откуд знате?

— Писмо је намењено младој госпођици.

— Цин ме погледа са висине полу затвореним очима.

— Тачно, рече. Ја сам њен отац.

То је било све. Прође поред мене без претње, без увреде стави писмо у џеп и упути се стазом ка гробљу.

А ја, љутио сам се што нисам мало већи да га нападнем.

Ипак гоњен радозналешћу, и не губећи присуство духа претрпљеним поразом због првог писма, оставим друго на означено место и уђем на игралиште тениса. Одиграо сам две партије, али игра ми је била гора но обично. Нисам скидао ока са улаза и пратио сам погледом све посетиоце, и нисам ништа опазио. Међутим кад сам отишао да узмем одело један сат доцније, писма је нестало.

На кога да сумњам? Све девојке које су биле, говориле су Диду са невином радозналешћу. Све су ме посматрале, као да су знале да сам саучесник, па чак и оне којима сам се први пут преставио, мучиле су ме питањима. Никада заклињем се, нисам дошао у тако очигледну забуну. Ипак које мого знати узрок моме страху? Само се једна девојка уздржавала. То је била Енида Ланзон. Никако име Дида није било између нас изговорено.

Више пута, ја и она били смо сами, кад смо купили лопте, и седили на празној клупи.

Очи госпођице Ениде биле су пуне бола. Очајање које сам читао у њима ожалостило ме је. Узрок томе био је озбиљан. Надао сам се да троугласто писмо није код ње. Међутим дошао је на време, обукла ципеле за тенис и одиграла само једну партију.

Трудио сам се да одржим разговор у равнодушном тону, шта више веселом.

Увртио сам у главу да треба да насмејем ове плаве очи.

Стидим се да признам, да сам разговарао тако добро, напунио сузама.

— Да вам није досадно? упитам нагло. Шта се догађа у банци?

— Отац ми је позван код директора у Мелбрун, одговори са нејасним гласом. Мајка...

— Ваша мајка?

— Болесна је и лежи у кревету, рече она и заплака. Ох, господине Беверу, то је страшно. Ви ме питате зашто сам овде. Верујте имам разлога, реците му само то и ништа више.

Страшна, луда освета роди се, против виновника целе ове несреће. И ако сам у једном тренутку могао уговорати са Дидом, сузе ове дивне девојке диктовале су ми сада дужност.

Утеших је и ускоро оставих госпођицу Ланзон.

У вече, нађем Дида сакривеног у подруму ненастањене куће и очигледно врло промењен дугим затвором. Изгледало му је као да су сати недеље; био је слаб, изломљен.

Горко се насмеја, кад ме угледа.

— За име Божје? Да ли си оставио писма, за које сам ти писао? Да ли си набавио лажну браду?

— Све је свршено, одговорих и нисам му хтео испричати догађај у цркви.

Ево браде, купио сам је код позоришног фризера, ево и одела и поморске капе. Не загледај га толико. Знам врло добро, како изгледају путници. Згодно је, да се отклонила сумња.

Дид, погледа један тренутак и затим поче да се смеје из све снаге, како га никад нисам чуо.

— Зацело, тако ми и треба! узвикну узбуђен.

Дај ми руку да изиђем, Скарабе.

Пет минута доцније, били смо готови за полазак Изађосмо, на улици не беше никог. Упутисмо се ка обали, врло захвални нашој доброј звезди.

— Сада, рече Дид, следује ми дуж кеја.

— Зашто? упитам га узнемирен.

— Зашто? Видиш ли ону лађу тамо доле, лево. Зар ти нисам још ништа казао. Треба да се склоним на брод Фосон где ме чекају.

— Ја нећу да идем, рекох храбро. Ти си луд Диде. Тражим новац и остајем где сам.

— Али пријатељу, само један човек не може понети.

— Позови послугу. Ено на сто метара човека који долази одатле. Да га зовнем.

— Не, ја ћу га звати.

— Он учини тајни знак. Човек се к њему упути. Изненадио сам се како га је чуо, изненадио и збунио

кад сам познао кораке и покрете, и када он дође и стеже руку Диду, познао сам противника из цркве.

— У помоћ, у помоћ, узвикну обузет изненадним страхом.

— На што толике ларме, мој друже, рече Дид и стеже ме руком око врата.

Осетих притисак на устима неког предмета влажна и хладна. Ум и снага ме издадоше. Катарке, јадеци, лађе изгубише се, затим изгубим свест.

(СВРШИТЕ СЕ)

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

Чим је она измакла ја скренем из улице Хомери и склоним се за угао улице, Плаиш-Мибреј; одатле, видео сам је, оде на Понт-о-шанже, ишла је крупним корацама и сваки час је се окретала; било је јасна да се бојала да је неко не прати и зато се баш решим да пођем за њом. Ударим на мост Нотр-Дам, пређем га и дођем доста брзо на кеј не губећи Софијин траг. Дошав у улицу Дофен она заиста уђе у канцеларију где се добијају поштанска кола, али уверен да је њен улазак само обмана да мене превари о узроку због кога је тако рано изашла, склоним се у једну алеју одакле сам могао назити на њен излазак. Тек што сам се био намерио један фијакер наиђе, зауставим га и обећам кофијану добру напојницу ако ме буде возио за женом коју ћу му показати. Причекали смо мало; ускоро и пошто пође; могао сам се кладити да Софија није у колима, али после неколико минута она се појави на колским вратима, погледа на све стране и изишав пожури у улицу Аристин. Уђе у неколико намештених станова, али по њеном идењу познавало се да није улучила прилику, па ипак продужи да претреса цео кварт... Из тога сам закључио да нема успеха, али како сам био уверен да њен поход није још завршен, пазио сам се добро да је не ометем. Најзад, у улицу Хорп она уђе у кућу неке воћарке и после неколико тренутака изиђе носећи под мишицом једну велику корпу за рубље, пуну пунцату. Ма да због корпе није мо-

гла ићи брзо, ипак је ускоро стигла у улицу Мартирен-Сен-Жак, затим у улицу Масон-Сорбон; ту сам се ја сакрио пошто сам синао с кола и као она стиже на крај улице ја извићем, те се нађосмо очи у очи. Кад сам се појавио она промени боју, хтеде нешто рећи али је њена забуна била толика да није могла наћи реч да се изрази. Па ипак она се мало по мало поврати правећи се да је љута рече: »Ето, моја праља која ми је требала поштом донети рубље, слагала ме је, и морала сам доћи да узмем да дам другој; то ме је спречило да одем«.

— Тако и ја, идући у Шапелу срео сам јединог познаника, који ми каза, да је онај, кога тражим, у овоме кварту. То ме је овамо довело.

— У толико боље; ако би ме хтео причекати да однесем овде близу корпу, могли би заједно ручати.

— Хоћу, хоћу; ја ћу... али шта чујем?

И ја и Софија бесмо запрепашћени: неки општар писак долазио је из корпе. Подигнем чаршав, којим је корпа била покривена и видим — дете од два три месеца, чија дрека могаше мртвог пробудити.

— А, рекнем Софији, дете је сигурно твоје: знаш ли бар ког је пола?

— Признајем, ухваћена сам; ово ћу увек памтити; ако ме некад упитају зашто сам осуђена моћи ћу одговорити: ни за шта, готово ни за шта, дечија посла. Други пут кад крадем рубље отварају очи.

— А то? је ли то кишобран?

— Ах Боже! јесте.... као што видиш могла сам се сакрити, то није забрањено, али кад човек нема среће залуд се мучи.

Одведем Софију господину Френсу, полициском комесару, који је био ту близу. Кишобран је задржан као доказ а дете је враћено мајци. Крадљивица је за ово добила пет година затвора; то јој је била, мислим, петнаеста или шеснајеста осуда; она је и после осуђивана и не бих се нимало изненадно ако би она и данас била у Сен-Лазару. Софија је њен „занат“ гледала као сасвим природан и казне које није могла избећи, сматрала је за случај, као што су и други. Затвор је није плашио, чак га је сматрала за своју средину; тамо је била попримала

најчудније прохтеве, а иза катанца приликом да се човек ода најмрскијим поквареностима биле су врло често; није дакле било без разлога што је она тако мало ценила слободу. Кад је ухвати то јој је мало стварало муке, али је та мука била пролазна и она се утешила изгледом на живот који јој се допада. — Жилион, која је са Софијом живела у кажњивом пријатељству била је ухваћена на некој краћи; Софија, која је с њоме била, успе да утекне и није се имала шта више бојати, али не могући живети без своје пријатељице сама се оптужи и задовољила је се тек пресудом која их је саставила још за две године. Већина од ових створења градиле су од затвора провод. Видео сам доста њих да оптужене за какво дело, које су саме извршиле, означује за саучесника какву своју другарицу и ова и ако невина сматра за част да се покори осуди.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Доктор Плачидо Консиљо¹⁾ о алкохолизму у војсци.

Кад би се спречила неумерена употреба алкохолних пића и у тој цељи затвориле крчме, где се народ трује, умањио би се број оних јадника, који, пуни алкохола, проводе дане у душевним болницама и у казним заводима. Јер је алкохолизам велика опасност, која прети здрављу и моралу јавном. Борити се противу алкохолизма значи угушити један извор злочина, порока, болести телесних и душевних и других зала. — Алкохол доста троши и војска, а то јако утиче и на чињење кривичних дела у војсци, јер велики број преступа о повреди старешинства, бегства из војске, крађа и т. п. стоји у вези са алкохомом. — Од тога се треба лечити а служење у војсци ваља да буде и једна општа школа за усавршавање одрасла човека а не само школа за руковање оружјем јер само онај може бити добар војник који је и добар грађанин.

По Д-р П. Консиљу треба пре свега издвојити све ненормалне,

који имају органску наклоност за пиће, па по томе извести морално васпитавање војника.

Цењено мишљење Д-р Консиља о средствима, која би се могла употребити код војске ради спречавања употребе алкохола, ми ћемо на овом месту изнети у преводу са талијанскога:

— Многа су средства смишљена, па и уведена већ у пракси, код војске, да би се ограничила навика употребе алкохола. Тако, приступа се поучавању војника и држању конференција подофицирима и официрима о индивидуалној, породичној и социјалној шткодљивости алкохолизма; по одајама и по болницама излажу се табле са поукама о алкохолизму и са сликама, које престављају болести проузроковане алкохомом; спречава се, што је већма могућно, употреба алкохолних пића ван касарна, и удаљују се од касарна места, у којима се точи алкохол; забрањује се продаја, у војној кантини, шпиритуозних пића до подне, или се продаја ограничава на часове после узимања оброка, па се при томе нарочито повлађује и олакшава у вече продаја игијенских пића (сирупа, чаја, кафе, какао и т. д.); води се надзор у погледу квалитета и крчмљења алкохолних пића; подиже се цена потрошње, док се чине олакшице при продаји течности, које умирују нерве; забрањује се продаја алкохола у позадини трупа у маршу, на маневрама и у рату; укидају се редовни оброци вина, замењујући их кафом и млеком; дају се повластице или се награђују они који не пију алкохолна пића док се строго кажњавају пијани; они, који су одани пићу, задржавају се дуже времена у касарни, како би били у немогућности да пију; установљава се кооперативна војна потрошња (canten-system), итд.

Сва ова средства ипак нису довољна, и, с погледом на кратко-времену службу, нису у стању да буду сигуран начин за васпитавање војника и за искорењавање порочних навика код грађана, ако се у исто време не ради на побољшавању спољног живота војниковог кад он буде ван касарне, а нарочито за време дневних излазака из касарне, јер тада се војник обично осећа упућен на крчму, да у њој проведе слободне часове, или упућен на којекаква места, где ће са-

¹⁾ Dott. Placido Consiglio: L' Alcoolismo nell' Esercito.

тирати здравље и отрова уносити у свој организам.

Дакле, док је с једне стране немогуће задржати, код војске, кантину, којом управљају приватни, јер ови имају пред собом само своју добит те спекулишу и на квалитету и на квантитету алкохолних пића, па ма каква била контрола над таквом кантином, која преставља мамац и стални подстрек за порочне људе, — дотле је с друге стране потребно, и за само добро морално васпитање војника, да овај има једно место, привлачно и угодно, где би се могао забавити и време прекратити, читати, писати, играти и разговарати се: то би било једно право збориште за одмор и трезвено уживање, било би војничко *огњиште*¹⁾ (како кажу французи, који су га установили помоћу и под активном заштитом Женске Уније као одељка Црвеног Крста), огњиште око кога би се скупљали војници. То би био војнички дом. У њему простране одаје, добро проветраване и довољно видне, заложене у зиму; у њима новина, књига, домина, шаха; једна сала у којој се једу колачи; једна крчмица, коју држи сама војска, и у којој по један војник продаје земичке и хигијенска пића, тако, да сви буду заинтересовани у добити једном месечном дивидендом; уз те одаје да буде двориште и башта за игре и различне спортове, које ће команда помагати свима начинима, као приређивањем свечаности, утакмица, давањем награда и повластица и т. п.; у томе би дому војници свирали, декламовали, престављали, држали практичне конференције, учили цртање и уметничке занате (резбу, прављење фигура од гипса, повезивање књига и т. д), једном речју усавршавали се и такмичили.

И тако предохрана, у борби против алкохолизма (и болести), показује своје добре стране и резултате у погледу обновљења васпитавања осећаја и карактера; војник ће на тај начин наћи у касарни једну нову фамилију, једну средину здраву, веселу, пријатну, која га крепи и поучава, разоноћава и увесељава, која му издиже и облагорођава душу, изоштрава ум, и даје му животне снаге да буде расположен и према себи самоме, и према позиву, и

према ближњима. На тај начин социјална борба против алкохолизма, и против ненормалног те врсте, имаће моћан подстрек и прикладну помоћ, и понајбоље и понајбрже ће достићи социјални циљ, који се већује за модерно служење у војсци, у демократским земљама, остварајући потпуно жеље, да војник, по завршетку обавезне службе у војсци, која му је била фамилија, и по повратку у грађанство, буде способан да продужи на корист земље развијати и искоришћавати своју активност телесну и моралну. —

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Суд општине таковске актом № 603. од 6. априла ове године упутио је питање овакве садржине:

На основу члана 5. закона о таксама таксу не плаћају сиромашна лица, која не плаћају више од пет динара (односно десет динара) непосредне порезе, без личног пореза и осталих државних приреза и то на основу уверење, које важи једну годину дана, а које се може употребити само у грађанским споровима, кривичним делима по тужби приватних, брачним парницама, административним споровима код свију власти и ради добијања школске сведоцбе. С тога суд општине таковске долази у неспоразум са сиромашним грађанима који неће да плаћају таксу за уверење о сиромашном стању, пошто суд сматра да се такса мора платити. Пита се: да ли има још којих случајева да сиромашна лица таксу не плаћају, и да ли се мора платити такса за молбу и за уверење о сиромашном стању?

Одговор:

Таксу не плаћају, према члану 5. закона о таксама, сиромашна лица, кад докажу своје сиромаштво уверењем надлежне власти; као сиромашна сматрају се она лица, која не плаћају више од пет динара, а у извесним случајевима више од десет динара, непосредне порезе без приреза и личног пореза на годину; за издавање уверења о сиромаштву надлежан је општински суд оног места, где лице, за које се уверење тражи, стално живи. Уверења о сиромаштву вреде за годину дана од дана издања, а могу се употре-

бити само „у грађанским споровима; кривичним делима по тужби приватних, брачним парницама, административним споровима код свију власти и ради добијања школске сведоцбе.“ — Пошто је закон овако лимитативно определио случајеве, у којима лица сиромашна таксе не плаћају, значи, да у свима осталим случајевима и сиромашна лица плаћају таксе као и остали грађани. Али, законодавац у члану 6. закона о таксама прописао је, да се извесна писмена и исправе ослобођавају од плаћање таксе, па, међу те исправе, у тачки другој, именује и уверења о сиромаштву као и молбе за та уверења, додајући, да ће се за молбе накнадно такса наплаћивати, ако се утврди, да није било места тражењу уверења о сиромаштву. — Према том општински суд грешни, кад хоће да наплати увек таксу за молбе и за уверења о сиромашном стању.

* * *

Заступник деловође општине рутевачке актом од 17. марта ове године упутио је ова два питања:

1. Има обвезника на војној дужности у сталном кадру, којима је рок службе кадровске истекао до краја 1912. године; али ови нису пуштени својим кућама услед ратног стања. Пита се: треба ли њих уписати у распореду пореза број 6., или и за њих важи тачка г, члана 74. закона о порези па их после демобилизације уписати у приновљени део? и

2. Две породице оскудне у храни обратиле су се среској власти, да им се изда помоћ; среска власт их упути општинској и нареди, да се учини што треба ради издавања хране из општинског коша. Пита се: Треба ли општински суд да се придржава члана 23. закона о општинским кошевима, или да према наређењу среске власти изда једну трећину кошевске хране оскуднима по члану 30. поменутог закона?

Одговори:

1. Чланом 8. закона о устројству војске прописано је шта је то стални кадар и колико времена траје служење у сталном кадру. А тачком г. члана 74. закона о непосредном порезу предвиђено је, да се од плаћања личнога пореза ослобођавају војници сталнога кадра. — Може

¹⁾ Foyer.

се сматрати, да је истеком законског рока о обавези служења у сталном кадру на основу самог закона сваки обавезник преведен из кадра у резерву, и да по томе, чим није у сталном кадру, мора да подлежи плаћању личног пореза, ако има 21 годину старости; али може постојати и мишљење, да превод обавезника из кадра у резерву бива не по самом закону него тек на основу одлуке о томе, донете од надлежне војне власти, којом се обавезник преводи у резерву и задржава под барјак или пушта из војске, — у коме случају треба видети да ли таква одлука постоји. Од тога, које је од ова два мишљења правилно, зависи, треба ли војне обавезнике, којима је рок служењу у кадру по закону протекао а који се налазе у рату, задужити лично порезом или не. Ми сматрамо, да је ово друго мишљење основаније, али тако исто мислимо, да су каквом општом наредбом војне команде сви обавезници, којима је рок служењу у сталном кадру протекао, преведени у своје време из сталног кадра у резерву. — Да би било једнообразности у примени наређења из тачке г. члана 74. закона о непосредном порезу, требало би, да се општинска власт прописним путем обрати Министру Финансија молбом, да за овај случај изда упутства властима.

2. За давање помоћи оскуднима у храни општински одбор треба да се придржава налога државне власти и наређења из члана 22. и 23. закона о општинским кошевима. На овај случај нема примене пропис из члана 30. поменутог закона, који говори о томе: да ће се на случај мобилизације војске или на случај рата моћи храна, која се затекне у готовини у општинским кошевима, или односи новац, на предлог Министра Војног а по решењу Министарског Савета узети из општинских кошева, односно из фондова, до две трећине и упогребити на исхрану војске.

К.

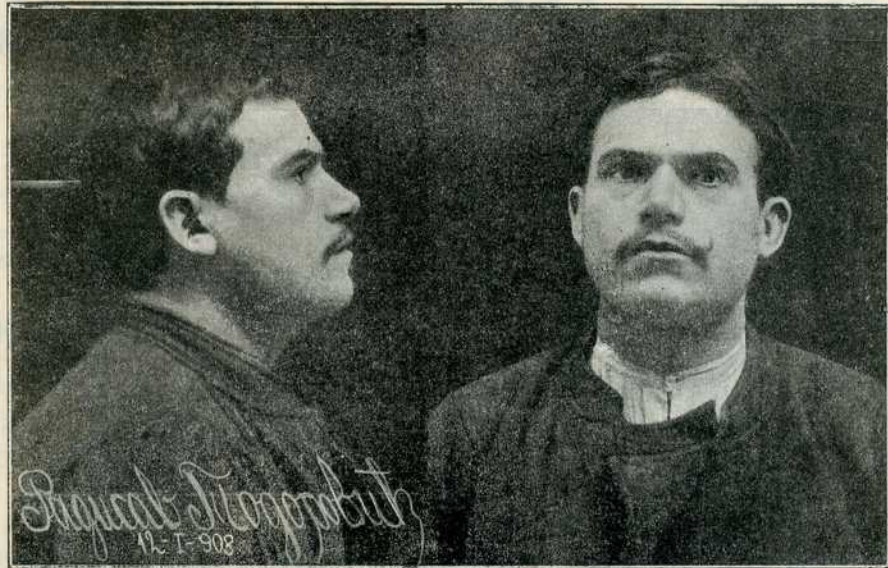
СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОНОВНЕ ПОТЕРЕ

Радосав Тодоровић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију

слику износимо, побегао је још 9. јула 1908 године па ни до данас није ухваћен.

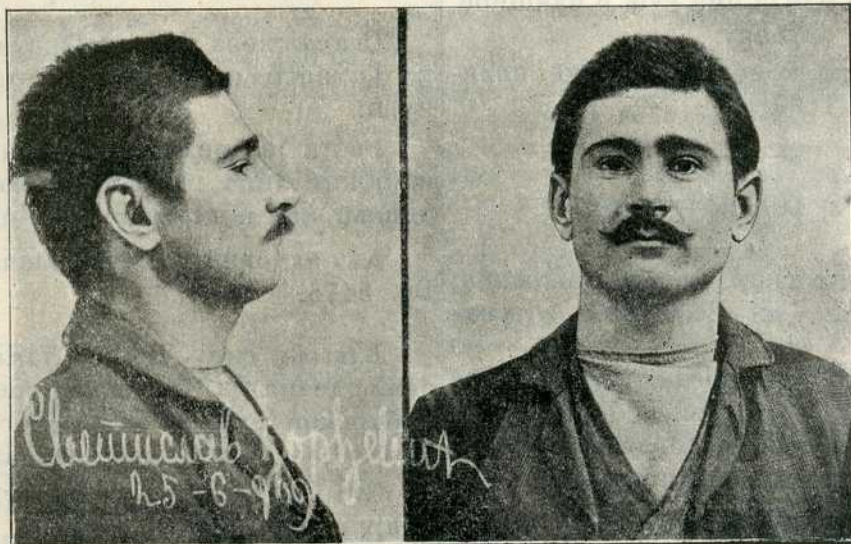
Радосав је стар 29. година, средњег раста, очију жуто зелених, косе и браде затворено плавих; од особених знакова има: а) младеж величине пшеничног зрна за 6. см.

изнад и у десно од десне сисе и б) младеж величине зрна од сочива за 6 см. испод десне сисе и за 10. см. у десно од медијане.

Депеша Управе пожаревачког казног завода Бр. 1767.

Светислав Ђорђевић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију слику износимо, побегао је још 24. јула 1909 год. па ни до данас није ухваћен.

Светислав је родом из Ниша, по занимању бравар, стар 27 год. раста средњег, жућкасто-зелених очију, косе угасите, од особених знакова има: а) белегу од опекотине, неправ-

вилног облика, величине 2/1 см. удаљена за 11 см. изнад превоја леве шаке страна спољна; б) белегу од опекотине у облику петпарца, удаљену за 13 см. изнад превоја десне шаке, страна спољна; в) младеж величине кукурузног зрна удаљен за 4 см. у лево од левог угла

уста; белегу неправилног облика величине 9/5 удаљену за 6 см. испод чланка десне ноге страна спољна.

Депеша Управе пожаревачког казног завода Бр. 2941.

Петар Чоловић, осуђеник пожаревачког казног завода, чију слику износимо, побегао је још 28. јуна 1906. год. па ни до данас није пронађен.

Родом је из Ариља, стар 32 год.,

средњег раста, очију угасито црних, косе црне, бркова смеђих.

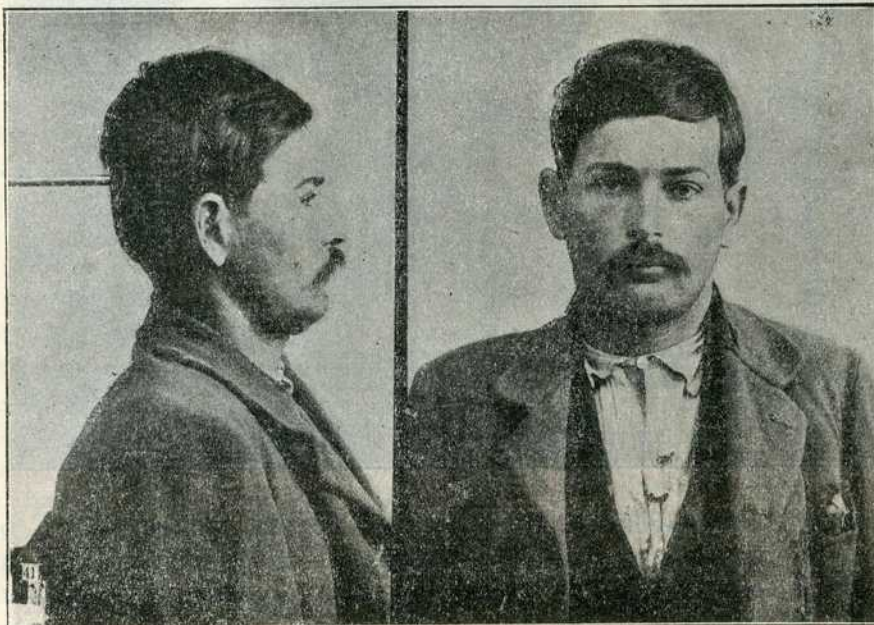
Депеша Управе пожаревачког казног завода Бр. 1719.

ПОТЕРЕ

Живота Миливојевић, из Кулића, извршио је убиство па побегао.

Стар је 27 година, мали плава, има велику косу, бркове мале, кад иде поге су му криве у поље.

Депеша начелника среза крагујевачког Бр. 5351.

Петар Чоловић.

Петар Миљковић тежак из Слатине, украо је војничку државну пушку брзометну Бр. 31.909, и 15 бојевних метака па затим побегао.

Стар је 20. година, раста средњег, пун, косе смеђе ретке, очи смеђе, од одела има гуњ и чакшире, на глави шубару.

Депеша комесара борске полиције Бр. 1094.

ТРАЖЕ СЕ

Ђорђе син пок. **Ђорђа Стојковића**, земљоделца из Бољетина, отумарао је.

Стар 20 год., средњег раста, плавих очију, косе смеђе, без браде и бркова; испод десног ока има мали младеш. Носи сељачко одело.

Депеша начелника среза поречког Бр. 2201.

Радивоје син **Милана Милановића**, из Гара, отумарао је од своје куће незнано где.

Стар је 14. година, смеђ, у копорану и чакширама од сукна, бос.

Депеша начелника среза расинског Бр. 5570.

Чедомир син **Живојина Миловановића**, тежака из Грашнице, отумарао је од своје куће незнано где.

Стар 16 година, раста средњег у опште црномањаст, чело мало, јагодица румених, очију косе и

Смиљана кћи **Милоша Јовичића**, земљоделца из Пепељевца, среза колубарског округа ваљевског.

Стара 14 година, плава, сувоњава, очи зелене, у горњој вилицы напред има један зуб краћи.

Акт Управе града Београда Бр. 12185.

Иван Главашевић, Аустро-Угар. вој. бегунац из Ст. Бегеја.

Стар 27 година, обична раста, говори српски и маџарски.

Депеша начелства округа Ваљевског Бр. 3089.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 30. априла и 1. маја непознати лопови украли су Живојину Богдановићу из Саранова кобилу, стару 9 год., алатасту, брњасту, са жигом Т.

Депеша начелника среза лепничког Бр. 3666.

МАНГУП СТОКА

У атару општине петровачке у селу Цигељу, налази се један мангуп коњ, стар 8 год., длаке затворено доратасте, реп мало поткраћен, на предњим плећима има убој од ама, жиг се не познаје.

Акт начелника среза добричког Бр. 6761.

У атару општине трлићке, налази се једна мангуп кобила са лањским ждребетом, длаке врране, стара 3—4 године, ждребе је исте длаке старо 1 годину.

Акт начелника среза тамнавског Бр. 4617.

НАЗНАЊЕ

Комилети „Полицијског Гласника“ за 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911 и 1912 год., у елегантном тврдом повезу, могу се добити у уредништву по цену од 20 динара за једну годину. Комилети у меком повезу за ове исте године могу се добити по цену од 15 дин. за једну год., или свикуино за 80 динара.